

JAARVERSLAG 2010

STICHTING OUDE GELDERSE KERKEN

Inleiding

De Stichting Oude Gelderse Kerken (SOGK) zet zich in voor het behoud van religieus erfgoed in Gelderland. Om belangstelling voor monumentale kerken te wekken en om kerkgebouwen in stand te kunnen houden stimuleert de SOGK het meervoudig gebruik van religieuze gebouwen. De SOGK biedt kerkbesturen de helpende hand bij restauratie en onderhoud. Ook kan de SOGK met kerkbesturen meedenken over oplossingen als het gaat om dreigend verval van het kerkgebouw door gebrek aan financiën. De SOGK probeert langs diverse wegen inwoners van Gelderland te interesseren voor de vele religieuze monumenten en dan vooral oude kerken in de provincie.

Verwerving

In 2010 heeft de gemeente Bronckhorst ingestemd met de overname door de SOGK van 6 torens en één kapel binnen deze gemeente. De feitelijke overdracht zal het in 2011 plaatsvinden. Daarna zal een plan voor restauratie van sommige objecten in gang worden gezet.

Op het ogenblik wordt overleg gevoerd met andere partijen over overname van religieuze gebouwen en wellicht leidt dat tot nieuwe aankopen.

Beheer van eigendommen

De SOGK heeft momenteel zeven kerken en één synagoge in eigendom. De staat van onderhoud van deze objecten wordt regelmatig gecontroleerd door de Stichting Monumentenwacht, en waar nodig worden herstelwerkzaamheden uitgevoerd. In Batenburg, Rijswijk en Groenlo zijn aanpassingen aan de verwarming gerealiseerd. In Etten is het orgel na de restauratie weer teruggeplaatst. Op 1 september 2010 was er een feestelijke ingebruikname. Voor meer informatie over onze gebouwen, zie de website www.oudegeldersekerken.nl

Het beheer van de kerken is in handen van de Plaatselijke Commissies (PC's). Zij zorgen voor een zo goed mogelijke exploitatie van het gebouw. Ook in 2010 heeft het jaarlijkse overleg tussen de PC's en het Algemeen Bestuur van de SOGK plaatsgevonden.

Het bestuur van de SOGK streeft ernaar de PC's te verzelfstandigen (i.e. het delegeren van meerdere bevoegdheden) en zal daaraan in het kader van verdere groei van de stichting het komend jaar opnieuw aandacht besteden.

Contacten met donateurs en belangstellenden

Omdat het donateursbestand door vergrijzing en ontkerkelijking langzaam terugloopt, heeft het bestuur contact gezocht met een extern bureau om een plan van aanpak voor verbetering van naamsbekendheid op te stellen.

Ook in dit verslagjaar werden er twee excursies georganiseerd. Zij voerden in het voorjaar naar de kerken en kastelen in Batenburg, Leur en Hernen, en in het najaar naar kerken in de Achterhoek, met als hoogtepunt de pas verworven Kerk op de Kranenburg. De opzet van de excursies, met name wat betreft het vervoer, is veranderd, en lijkt positief gevonden te worden.

Via ons kwartaalblad VENStER hielden we ook in 2010 donateurs en andere belangstellenden op de hoogte van onze activiteiten. Er verschenen o.a. artikelen over kerkenbouw in de 19de eeuw, de verwoeste middeleeuwse kerk van Kerkdriel, de heiligenbeelden in Kranenburg en de restauratie van de middeleeuwse kerktoren van Afferden. Ook werden er verschillende interessante interviews gepubliceerd. Als altijd werd ook aandacht besteed aan de evenementen in de religieuze gebouwen van de SOGK.

In de redactie van VENStER is Ineke Pey opgevolgd door kunsthistorica Marjan Witteveen. Wij hopen, dat ze met veel plezier aan ons blad zal werken. Wij zijn Ineke dankbaar voor al haar werk voor VENStER, en wensen haar nog vele goede jaren toe.

Er is een dialezing over de SOGK beschikbaar voor presentatie in de hele provincie.

Educatie

Rond de kerken van Leur en Groenlo zijn educatieve projecten opgezet. De scholen uit de omgeving hebben de mogelijkheid deel te nemen aan een lesprogramma voor op school en in de kerk. De reacties

zijn erg positief en de deelname is groot. Hiermee hoopt de SOGK ook de jeugd te interesseren voor het religieus erfgoed.

Beheerstaken van de SOGK

De meeste beheerstaken van de SOGK zijn ondergebracht bij de werkorganisatie van de stichting Geldersch Landschap en Gelderse Kasteelen (GLGK). Deze dienstverleningsovereenkomst met GLGK was in het verslagjaar ongewijzigd van kracht. De samenwerking is in 2010 tweemaal geëvalueerd.

GLGK geeft de SOGK ondersteuning op het gebied van:

- personele, organisatorische en administratieve diensten
- onderhoud en restauratie
- subsidieaanvragen
- activiteiten op cultureel en toeristisch gebied rond de bezittingen van beide organisaties.

Contacten met de provincie Gelderland

De provincie Gelderland heeft in 2010 moeten bezuinigen, zodat de subsidie voor de SOGK onder druk kwam te staan. Gelukkig heeft de provincie besloten de subsidie niet te verlagen, maar een verhoging-noodzakelijk voor realisatie van professionalisering- werd niet toegekend. Het bestuur beraadt zich op te nemen stappen, om toch haar taken goed te kunnen blijven uitvoeren.

Financiën

De inkomsten konden we in het verslagjaar met ruim 11% verhogen, mede dankzij hogere bijdragen van donateurs en meer huur- en rente inkomsten.

De uitgaven waren echter 31% hoger dan het vorige jaar, veroorzaakt door noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden en de voorbereidingskosten voor een ontvangstruimte voor de museumkerk op de Kranenburg. Het negatief exploitatiesaldo over 2010 kon gefinancierd worden uit een ontvangen legaat van ruim € 1.150.000.-

De vermogenspositie van onze stichting is, mede door de ontvangst van genoemd legaat en andere giften, goed.

Bestuursstructuur en -samenstelling

In de loop van 2010 is een verandering van de bestuursstructuur doorgevoerd.

Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur zijn vervangen door Raad van Bestuur en Raad van Toezicht, en er is een Raad van Advies opgericht. De Raad van Toezicht wordt ingesteld zodra er een professionele Raad van Bestuur is benoemd.

Bij het verschijnen van dit verslag was het bestuur als volgt samengesteld:

Raad van Bestuur:

voorzitter: Dhr. prof. dr. H.G. de Gier
vicevoorzitter: Dhr. G. van Reenen
secretaris: Mw. T.M. van Essen-de Wal
penningmeester: Dhr. G.B. Beltman
bouwkundig adviseur: Dhr. W. Wensink
lid: Dhr. C. Brinkman
lid: Dhr. mr. C.A.M. Kleipool

Raad van Advies:

Mw. dr. E.B.F. Pey
Dhr. drs. J.G.W.R. Dekkers
Dhr. drs. K. Emmens
Dhr. drs. J.J.P. Gardeniers
Dhr. F.J. van Lochem
Dhr. G. Oldenbeuving

Toekomstvisie

Er is een nieuw meerjarenbeleidsplan opgesteld voor de periode 2010-2013. De ontwikkeling van de SOGK tot een Stichting voor Religieus Erfgoed zal met kracht worden voortgezet. Speerpunten zijn professionalisering en uitbreiding van bezit. Daarnaast zal verder gewerkt worden aan het vergroten van de naamsbekendheid en het verhogen van het aantal donateurs. De samenwerking met GLGK is van groot belang en zal, waar mogelijk, worden geïntensiveerd. Cruciaal voor de uitvoering van het beleidsplan is of de provincie zal besluiten haar subsidie voor de SOGK substantieel te verhogen.

Op deze wijze hoopt de SOGK ook de komende jaren weer een bijdrage te leveren aan het behoud van de mooie religieuze monumenten die onze provincie rijk is.